

Buikpijn bij

een vriend van Israël

'Israël lijkt de slag om de publieke opinie in Europa en Amerika te verliezen.'

Dat Israël aan populariteit inboet bij zijn Europese vrienden staat wel vast. De oorzaak is dat Israël een bezettingsmogendheid is geworden en dat herinnert te veel aan de Tweede Wereldoorlog, die datzelfde Israël eerst respect en enorme populariteit bezorgde.

Israël

Johan Snoek

Het is bepaald niet zo dat Israël alle steun uit Europa verloren heeft. Dat is veel te somber gezien. Velen in West-Europa herinneren zich de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog en wat het Joodse volk toen is aangedaan. De sympathie toont zich vooral als het bestaan van Israël in gevaar is, zoals gedurende de zesdaagse oorlog in juni 1967.

Tijdens de Jom Kippoeroorlog in oktober 1973 zond Nederland in het diepste geheim vliegtuigen vol wapens naar Israël. De toenmalige minister van defensie, Vredeling, had er het par-

lement niet in gekend. Toen hij later op zijn eigenmachtig handelen werd aangesproken, erkende hij: „Ja, dat heb ik gedaan, want in de oorlog heb ik gezien hoe de Joden gehááld werden”. Dat werd geaccepteerd.

Velen in Nederland voelen sympathie voor Israël. De protestantse kerk, waartoe ik behoor, verklaarde officieel en publiekelijk dat we een 'onopgeefbare verbondenheid met Israël' hebben – Israël hier in de zin van het hele Joodse volk. We zien dat volk namelijk als volk van het Verbond. De Joden en wij hebben het Oude Testament gemeenschappelijk. En in het Nieuwe Testament staat „het heil is uit de Joden”. Zo beleven wij dat nu eenmaal.

Israël heeft een deel van de goodwill verloren. Het is echter te betwijfelen of de massamedia en vooral de televisie daar schuldig aan zijn, zoals in Israël wordt gedacht. Beelden van zelfmoordaanlagen vervullen ons met weerzin en afschuw. Publicitair gezien is zo'n daad voor de aanstichters eerder contra-productief.

Het is vooral de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog, die de sympathie voor Israël doet afnemen. De kentering in de publieke opinie werd duidelijk tijdens de Intifada in 1987. Wij in Nederland – maar ook de bevolking van Noorwegen, Denemarken, België en Frankrijk – hebben aan den lijve

ondervonden wat het betekent te leven onder een bezettende macht. Toen Palestijnse jongeren het met een steen in de hand opnamen tegen zwaarbewapende soldaten, maakte dat daarom diepe indruk.

Van Israëlsche kant werd gezegd dat het treurig was hoe ouders hun kinderen aanzetten tot deze daden maar zelf thuis bleven. Ook zei men: „Die ouders hebben geen gezag meer over hun kinderen”. Wij zagen dat anders.

Ook in ons land waren er in 1940-1945 ouders van wie de kinderen risico's namen in de strijd tegen de bezetter. Die ouders waren bezorgd, maar tegelijk waren ze trots op hun kinderen, die zich inzetten voor de bevrijding van ons volk.

Zolang Israël bezettende macht is zal het sympathie en goodwill verliezen, in Nederland en in heel West-Europa.

De staat die Israël de Palestijnen gunt is niet een echte staat, waarin het Palestijnse volk kan leven in onafhankelijkheid en waardigheid. De huidige plannen gaan in de richting van een serie Bantoestans, zoals de blanken in

Zuid-Afrika bereid waren toe te kennen aan de zwarten, vazalstaten.

Het is daarom een politieke blunder van de eerste orde dat men in het – toch al uiterst kleine – gebied dat nog voor een Palestijnse staat in aanmerking komt, overal Joodse nederzettingen heeft gevestigd, inclusief de vele landonteigeningen die daarvoor 'nodig' waren. Er woont zelfs in het centrum van Hebron een groep van 400 militant-orthodoxe Joden te midden van 120 000 Palestijnen. Het Israëlsche leger heeft tot taak hen te beschermen. Dat is vragen om moeilijkheden.

En dan noem ik niet eens de Gazastrook, waar een handjevol kolonisten (ik meen 1500) grote stukken land inpikte terwijl de honderdduizenden bewoners van Gaza op elkaar gepakt zaten, als in een concentratiekamp.

Het treurige is dat deze kolonisatie van het bezette gebied plaatsvond, niet alleen onder het bewind van Begin, Sjmir, Netanjahoe en Sjaron, maar ook onder dat van Golda Meir, Rabin, Peres en Barak.

Het is onrecht. Joodse kolonisten

krijgen net zoveel water toegewezen als ze maar willen, ook voor hun zwembaden en gazons. Terwijl daar vlakbij de Palestijnen in hun dorpen en steden mondjesmaat water krijgen en er voor hen op sommige dagen geen druppel uit de kraan komt. En dat in de hitte van de zomer. Daar krijg je toch buikpijn van.

Israël lijkt de slag om de publieke opinie in Europa en Amerika te verliezen. Er staat nog steeds een grote meerderheid in West-Europa achter het bestaansrecht van Israël. Men gunt het Joodse volk van harte dat het in eigen land in veiligheid zal kunnen wonen. Maar als in naam van die veiligheid onrecht wordt bedreven jegens een ander volk, dan staat een meerderheid in het Westen daar niet meer achter.

Ds. J.M. Snoek (1920) is gereformeerd predikant. Hij was vanaf 1958 in Tiberias namens de Schotse kerk. In 1970 werd Snoek hoofd van de afdeling voor contact met het Joodse volk bij de Wereldraad van Kerken in Genève. Dit artikel is een bewerking van een brief die hij schreef aan een Israëlsche vriend.